

Marti Martorell

American Splendor

Enmig de les nombroses versions cinematogràfiques de còmics que parlen de superherois, ha comparegut massa breument en la cartellera de Palma *American Splendor*, una pel·lícula "estranya" que adapta les històries gràfiques escrites per Harvey Pekar —i il·lustrades per d'altres, ja que ell mateix no es considera prou bon caricaturista— a partir dels anys setanta, una mena de crònica autobiogràfica que se situa entre la visió incisiva i el neorealisme a partir de les vivències que té sobretot com a arxiver dels historials mèdics d'un hospital, de les relacions que estableix amb els companys de feina i dels diversos matrimonis que ha tingut fins aleshores.

El matrimoni que signa la direcció, Shari Springer Berman i Robert Pulcini,

opta per l'eclecticisme a l'hora de portar al cel·luloide una de les més aplaudides mostres del còmic *underground* americà, perquè barreja amb molt d'encert la recreació fictícia (Paul Giamatti com a Harvey Peckar i Hope Davis com a Joyce Brabner, la darrera esposa del creador); amb l'entrevista a les persones reals tot just esmentades i la inserció de personatges animats (el mateix Harvey Peckar segons la manera com l'han dibuixat els diferents il·lustradors).

Què en surt, de tot això? Una mescla d'estils i gèneres que donen a l'espectador una idea perfectament perfilada del que suposa pertànyer a un barri de classe baixa dels Estats Units; l'angoixa de viure sense amor i amb càncer, finalment vençut; arribar a ser una estrella dels mitjans de comunicació mal entesa, o "adoptar" una jove neta, filla d'un amic de la parella.

The Life aquatic with Steve Zissou

Wes Anderson, realitzador de *The Life Aquatic...*, juntament amb Paul Thomas Anderson i Spike Jonze, formen part d'un grup de directors que es troben al voltant dels trenta-cinc anys i que defugen el cinema de caire més comercial per endinsar-se en discursos sobre la futilitat humana; la redempció després del pecat o el propi cinema. També comparteixen el fet de repetir sovint amb el mateix grup de tècnics i actors. En el cas d'Anderson, torna a col·laborar amb el director de fotografia Robert D. Yeoman i els actors Bill Murray; Owen Wilson i Anjelica Huston, per desenvolupar les vivències marínees d'un grup de persones que giren al voltant del personatge que interpreta Bill Murray, un

transsumpte del famós mariner i documentalista Jacques-Yves Cousteau. S'hi incorporen per primera vegada Cate Blanchett, Jeff Goldblum i un descol·locat Willem Dafoe.

Tot i córrer el perill de fer la mateix pel·lícula sempre, Anderson és valent i mostra una vegada més uns personatges que moltes de vegades freqüen el ridícul i, fins i tot, el patetisme, com ara tota l'escena del rescat en un hotel ruïnós amb una batalla a l'alçada de les que fan els infants al carrer després de l'escola, però que, just en el darrer moment, es refan i s'humanitzen. Això mateix ho havíem vist a *Rushmore* o *The Royal Tenenbaums*, però en sap reblar el clau prou bé i les ultrapassa.

Dos apunts que cal tenir en compte: primer, les cançons en portuguès que interpreta Seu Jorge basades en les composicions de David Bowie, a estones carrinclones i de vegades amb el toc adequat; segon, l'experimentació visual que hi experimenta el director, quan mostra el vaixell en què passa la major part de la pel·lícula seccionat, combinat amb uns tràvelings efectius i refinats, i també en usar l'animació mitjançant la tècnica *stop motion* (deguda a Henry Selick, director de l'esplèndid musical *The Nightmare Before Christmas*, basada en una història de Tim Burton) per reproduir d'una manera gairebé màgica els

diferents éssers marins, sobretot quan fa aparició el meravellós tauró jaguar, el Moby Dick del capità Zissou-Ahab.

Bin-jip (Hierro 3)

Per motius de la política de distribució que patim moltes de vegades, amb tan sols quinze dies de diferència s'han estrenat dues pel·lícules del director coreà Kim Ki-Duk: *Bin-jip (Hierro 3)* i *The Samaritan Girl*, de la qual parlaré si no hi ha cap problema el proper número d'aquesta revista. Hi ha també una tercera pel·lícula que va arribar a les pantalles tan sols fa set mesos, estrenada aquí amb el títol de *Primavera, verano, otoño, invierno... y primavera*. El numeral del títol en castellà de *Bin-jip* no ha de portar a l'error de pensar que hi ha hagut dues parts anteriors, sinó que fa referència a un determinat bastó que es fa servir per jugar a golf i que en aquesta pel·lícula n'esdevé un element central, com a principi alliberador i torturador alhora.

Tae-suk (Jae Hee) és un jove universitari que es dedica a entrar en cases buides temporalment per viure-hi uns dies i, a canvi, renta la roba dels propietaris i arregla els aparells que tenen romputs. Ara bé, un dia es fica en una casa en què no s'ha fixat que hi ha una dona

que, a causa dels maltractaments del marit, sempre està en silenci. Just quan la descobreix, entén el silenci i l'actitud completament passiva de Sun-hwa (Lee Seung-Yeon), la qual cosa li provoca que s'enfronti al seu espòs per alliberar-la de la vida trista i amarga que duu. Una vegada que s'ha allunyat del seu home, Tae-suk emprèn un viatge amb el protagonista, però un seguit de circumstàncies farà que ella torni al costat de l'espòs i que ell hagi de passar una mala temporada a la presó, en mans d'un carceller violent. Però es produeix un canvi important i...

Kim Ki-Duk juga amb l'humor negre; dóna visions diferents del matrimoni (des del maltractament a la infidelitat pel costat negatiu, i la sintonia perfecta entre els dos membres per la banda positiva); parla de la solitud de la gent vella (el pare que mor tot sol a un pis, perquè el fill se'n despreocupa mentre és de viatge) i, finalment, desorienta l'espectador amb la confusió entre somni i realitat. És curiós observar com el personatge de Tae-suk no diu res mai, també el femení a penes diu dues frases. Per contra, com més antipàtics són els altres personatges, més xerren i xerren. En definitiva, una proposta cinematogràfica interessant que ja es pot qualificar ara per ara com una de les millors estrenes del 2005. ■

